

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๕๑๒.๕/๕๗/๒๗

305
วันที่ 21/๑๑
สวท 11.10

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส28694
รับที่ : 511423/ส.
วันที่ : 21 ส.ค. 61 เวลา : 11:06

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติการลงนามในเอกสารโครงการ Supporting the Application of the Ecosystem Approach to Fisheries Management considering Climate and Pollution Impacts (EAF – Nansen Programme)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. เอกสารโครงการ EAF – Nansen Programme จำนวน ๑ ชุด
 ๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๒/๒๐๘ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๑ ฉบับ
 ๔. สำเนาหนังสือกองทัพอากาศ ด่วนมาก ที่ กท ๐๕๐๕/๑๕๖๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๑ ฉบับ
 ๕. สำเนาหนังสือกรมศุลกากร ที่ กศ ๐๕๑๘/๗๐๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๑ ฉบับ
 ๖. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๗/๔๕๗ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง ขออนุมัติการลงนามในเอกสารโครงการ Supporting the Application of the Ecosystem Approach to Fisheries Management considering Climate and Pollution Impacts (EAF – Nansen Programme) มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งเป็นไปตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับเอกสารโครงการ GCP/GLO/690/NOR : Supporting the Application of the Ecosystem Approach to Fisheries Management considering Climate and Pollution Impacts (EAF – Nansen Programme) จากสำนักงานองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (FAO – RAP) ซึ่งเอกสารดังกล่าวเป็นความตกลงระหว่าง

รัฐบาล...

รัฐบาลนอร์เวย์ ผ่านองค์การนอร์เวย์เพื่อการพัฒนาความร่วมมือ (Norad) สถาบันวิจัยทางทะเล (IMR) FAO และประเทศตามแนวชายฝั่งแอฟริกา โดยโครงการฯ มีระยะเวลาดำเนินงาน ๕ ปี (๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความยากจนและส่งเสริมให้มีการเข้าถึงความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน ผ่านการทำการประมงอย่างยั่งยืนเพื่อความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการให้แก่ประชากรของประเทศสมาชิก รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และเนื่องจากสาระสำคัญของโครงการฯ มีความเกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงส่งเอกสารโครงการฯ ให้กรมประมงพิจารณาความเหมาะสมในการเข้าร่วมและลงนามในเอกสารโครงการดังกล่าว

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เอกสารโครงการ EAF – Nansen Programme เป็นความตกลงระหว่างหน่วยงานของรัฐบาลไทยกับองค์การระหว่างประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อขอรับความเห็นชอบก่อนการลงนามตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ภายใต้โครงการฯ FAO จะดำเนินกิจกรรมโดยใช้เรือสำรวจทรัพยากรทางทะเล ชื่อว่า Dr Fridtjof Nansen (ขนาด ๓,๘๕๓ ตันกรอส) ซึ่งเป็นเรือสัญชาตินอร์เวย์และเป็นเรือเพียงลำเดียวในโลกที่ซีกอง UN โดยจะทำการสำรวจทางนิเวศวิทยาและประเมินทรัพยากรทะเล เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรประมงในมหาสมุทรอินเดียเริ่มจากสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ สาธารณรัฐโมซัมบิก สหสาธารณรัฐแทนซาเนีย สาธารณรัฐมอริเชียส สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และสิ้นสุดการสำรวจ ณ ทะเลอันดามัน ประเทศไทย โดยมีกำหนดเข้าน่านน้ำไทยช่วงเดือนกันยายน – ตุลาคม ๒๕๖๑ อย่างไรก็ตามเอกสารโครงการฯ จึงต้องมีการลงนามแล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๑

๔. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๔.๑ เรือสำรวจ Dr Fridtjof Nansen เป็นเรือสำรวจที่มีความทันสมัยและมีอุปกรณ์วิทยาศาสตร์เพียบพร้อมสำหรับการสำรวจทรัพยากรทางทะเล บนเรือดังกล่าวได้จัดให้มีห้องปฏิบัติการพิเศษสำหรับการเก็บตัวอย่างสัตว์น้ำและแพลงก์ตอน การศึกษาทางสมุทรศาสตร์ การวิเคราะห์สภาพภูมิอากาศและตัวอย่างน้ำทะเล นอกจากนี้ยังมีการติดตั้งสถานีตรวจวัดสภาพอากาศ และอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ทางทะเลต่าง ๆ เช่น เครื่องมือค้นหาสัตว์น้ำ (split - beam echo sounders, fisheries sonar และ multi - beam echo sounders) เครื่องวัดกระแสน้ำด้วยคลื่นเสียง (acoustic doppler current profilers) และอุปกรณ์ตรวจสอบการจับสัตว์น้ำ (catch monitoring system) เป็นต้น ซึ่งเรือสำรวจดังกล่าวมีกำหนดเข้าน่านน้ำไทยช่วงเดือนกันยายน – ตุลาคม ๒๕๖๑ และมีแผนทำการสำรวจทรัพยากรประมงและสมุทรศาสตร์ทะเลลึกที่ได้ร่วมกันวางแผนตามความสนใจของประเทศไทยผ่านการประชุมร่วมกันระหว่าง กรมประมง กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กองทัพเรือ และสมาคมวิทยาศาสตร์ทางทะเลแห่งประเทศไทยร่วมกับอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการประมงและด้านวิทยาศาสตร์ทางทะเลจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

๔.๒ กรมประมงได้พิจารณาเอกสารโครงการฯ แล้วมีความเห็นดังนี้

๔.๒.๑ Programme Agreement ภายใต้เอกสารโครงการ EAF – Nansen Programme เป็นความตกลงระหว่างประเทศซึ่งอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาระหว่างประเทศ ตามมาตรา ๑๗๘ วรรคแรกของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๔.๒.๒ กฎหมายที่นำมาใช้บังคับในประเด็นเกี่ยวกับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันกรณี FAO ในฐานะทบวงการชำนัญพิเศษ ให้เป็นไปตามอนุสัญญาว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของทบวงการชำนัญพิเศษ ค.ศ. ๑๙๔๗ ทั้งนี้ รัฐบาลไทยต้องยกเว้นอากรศุลกากร และข้อห้ามหรือข้อจำกัดเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออก สิ่งของเพื่อใช้ในการ

๔.๒.๓ โครงการฯ ได้นำแนวทางของ The FAO Blue Growth Initiative (BGI) มาปฏิบัติเต็มรูปแบบ ที่ให้ความสำคัญกับความสมดุลของการจัดการทรัพยากรประมงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการจัดการอย่างยั่งยืน ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับหลักการตามอนุสัญญาสหประชาชาติ ว่าด้วยกฎหมายทางทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ และความตกลงสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติตามบทบาท ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทางทะเล ฉบับลงวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๒๕

๔.๓ กรมประมงได้มีหนังสือถึงกระทรวงการต่างประเทศ ขอความอนุเคราะห์พิจารณาให้ความเห็นในประเด็นพันธสัญญาที่ประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตามภายใต้ความตกลงดังกล่าว ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศได้มีความเห็นดังนี้

๔.๓.๑ มีความเห็นไม่ขัดข้องต่อสาระและถ้อยคำโดยภาพรวมของเอกสารโครงการฯ หากกรมประมงพิจารณาแล้วเห็นว่าเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบาย และสามารถปฏิบัติได้ตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่มีอยู่ พร้อมทั้งได้จัดสรรงบประมาณไว้แล้ว ทั้งนี้ ร่าง Programme Agreement เป็นความตกลงระหว่างหน่วยงานของรัฐบาลไทยกับองค์การระหว่างประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนั้น จึงต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอรับความเห็นชอบก่อนลงนาม

๔.๓.๒ มีข้อสังเกตในสาระข้อ ๗ ของ Programme Agreement กำหนดว่า FAO อาจส่งเรือสำรวจเข้าสำรวจทางสมุทรศาสตร์ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะได้หากรัฐบาลร้องขอ ซึ่งในการสำรวจ จะมีการจัดทำข้อตกลงพิเศษระหว่าง FAO และรัฐบาล ซึ่งกรมสนธิสัญญาฯ มีความเห็นว่า หากจะมีการสำรวจสมุทรศาสตร์ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะที่อยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยของไทย จึงควรหารือกับกองทัพเรือหรือหน่วยงานความมั่นคงเพื่อพิจารณาจัดทำข้อตกลงพิเศษเช่นนั้นด้วย รวมถึงการส่งผู้แทนจากกองทัพเรือหรือหน่วยงานความมั่นคงเข้าร่วมการสำรวจ

๔.๓.๓ มีข้อสังเกตในสาระข้อ ๑๒ ของ Programme Agreement กำหนดให้ รัฐบาลรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการยกเว้นการนำเข้าสิ่งอุปโภคบริโภคอันวายความสะดวก ยานพาหนะ และอื่น ๆ ที่ใช้ในโครงการฯ ซึ่งอนุสัญญาว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของทบวงการชำนัญพิเศษ ค.ศ. ๑๙๔๗ ทบวงการชำนัญพิเศษจะได้รับการยกเว้นจากศุลกากร และข้อห้าม และข้อกำหนดว่าด้วยการนำเข้าและนำออกในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของที่ทบวงการชำนัญพิเศษใช้อย่างเป็นทางการ โดยมีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการยกเว้นศุลกากร ดังนั้น จึงเห็นควรหารือกับกรมศุลกากร

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔.๔ กรมประมงได้มีหนังสือถึงกองทัพเรือ และกรมชลประทาน ขอความอนุเคราะห์พิจารณาให้ความเห็นในประเด็นที่กระทรวงการต่างประเทศได้ตั้งข้อสังเกต ซึ่งกรมประมงได้รับความเห็นดังนี้

๔.๔.๑ กองทัพเรือมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ในการสำรวจต้องมีนักวิจัยไทยและเจ้าหน้าที่จากกรมอุทกศาสตร์ทหารเรือ เป็นผู้แทนกองทัพเรือร่วมปฏิบัติงานบนเรือสำรวจด้วย และพื้นที่สำรวจควรสำรวจเฉพาะในบริเวณเขตเศรษฐกิจจำเพาะของไทย และขอให้จัดทำการศึกษาพื้นที่ซึ่งอยู่ใกล้ทางเข้าฐานทัพเรือทหารในรัศมี ๒๗ ไมล์ทะเล รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๔.๔.๒ กรมชลประทานมีข้อคิดเห็นว่าการยกเว้นอากรศุลกากรสำหรับของที่นำเข้าภายใต้ Programme Agreement ซึ่งพิจารณาแล้วเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนั้น ของที่นำเข้ามาจึงอยู่ในข่ายที่สามารถใช้สิทธิยกเว้นอากรตามประเภท ๑๐ ภาค ๔ แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๔.๕ กรมประมงได้มีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอความอนุเคราะห์พิจารณาให้ความเห็นในประเด็นพันธสัญญาที่ประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตามภายใต้ความตกลงดังกล่าว ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีความเห็นดังนี้

๔.๕.๑ ได้พิจารณาเอกสารโครงการฯ ประกอบกับมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และหลักเกณฑ์การพิจารณาตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖ - ๗/๒๕๕๑ และที่ ๓/๒๕๖๐ แล้ว เห็นว่าร่าง Programme Agreement ภายใต้โครงการฯ เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่ไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาประเภทอื่นตามมาตรา ๑๗๘ วรรค ๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงไม่ต้องเสนอขอความเห็นชอบต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติซึ่งยังคงทำหน้าที่เป็นรัฐสภา

๔.๕.๒ ข้อ ๑๒ ของร่าง Programme Agreement กำหนดให้รัฐบาลจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการนำเข้าและพิธีการทางศุลกากรของอุปกรณ์โครงการ ค่าใช้จ่ายในการขนส่ง การเก็บรักษา และอื่น ๆ จึงเห็นสมควรที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะเตรียมการด้านงบประมาณเพื่อรองรับการดำเนินการดังกล่าวด้วย

๔.๕.๓ เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full powers) ให้แก่ผู้ที่จะลงนามด้วย ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๕. ผลกระทบ

การตอบรับเข้าร่วมโครงการ Supporting the Application of the Ecosystem Approach to Fisheries Management considering Climate and Pollution Impacts (EAF – Nansen Programme) จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย ดังนี้

๑) เป็นการแสดงความร่วมมือที่ดีของประเทศไทยกับองค์กร FAO และยังเป็นการแสดงความตั้งใจจริงของรัฐบาลที่จะบริหารจัดการทรัพยากรประมง เพื่อความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการในภูมิภาคตามเป้าประสงค์ของโครงการฯ

๒) ประโยชน์ด้านการพัฒนาบุคลากร การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลทางระบบนิเวศทางทะเลที่เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและจากปัญหามลพิษทางทะเล

๓) ข้อมูลการสำรวจทรัพยากรประมงในเขตนํ้าลึกฝั่งทะเลอันดามันภายใต้เขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศไทยที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและการประมงไทยต่อไปในอนาคต ซึ่งเรือสำรวจทรัพยากรของประเทศไทยไม่มีศักยภาพเพียงพอที่จะทำการสำรวจได้

๖. ข้อเสนอ...

๖. ข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นควรนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบ และอนุมัติให้มีการลงนามในโครงการ Supporting the Application of the Ecosystem Approach to Fisheries Management considering Climate and Pollution Impacts (EAF – Nansen Programme) ของ FAO เพื่อดำเนินงานวิจัยและการสำรวจทรัพยากรประมงและทะเลของประเทศไทย

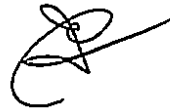
๖.๒ อนุมัติในหลักการว่า ก่อนที่จะมีการลงนาม หากมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขเอกสารโครงการฯ ในประเด็นที่ไม่ใช่หลักการสำคัญ ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีก

๖.๓ อนุมัติให้อธิบดีกรมประมงเป็นผู้ลงนามในเอกสารโครงการฯ ด้วยเพราะการดำเนินการภายใต้โครงการฯ มีความเกี่ยวข้องกับการกิจของกรมประมง

๖.๔ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full powers) ให้แก่ผู้ลงนามในข้อ ๖.๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกษฎา บุญราช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมประมง

กองประมงต่างประเทศ

โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๗๙๔๑